Contributed by Freddy De Pauw
zondag, 30 juni 2002 - Last Updated zaterdag, 28 april 2007

De Europese sociaal-democratie heeft een lange geschiedenis van oneervolle capitulaties. De verrechtsing of zeg maar ontaarding van belangrijke delen ervan, is geen nieuw verschijnsel. Socialistische partijen steunden jarenlang koloniale uitbuitingen, werkten actief mee met de Amerikaanse spionagedienst CIA, vervolgden linkse militanten, hielpen stakingen breken, kortom snelden het kapitalisme talrijke malen ter hulp.

Nu werpen sommige sociaal-democratieën zich op als de beste uitvoerders van de kapitalistische mondialisering, met de Britse New Labour voorop. Dat heeft ook nog andere 'neveneffecten', zoals financiële verstrengeling (tot corruptie) met zakenlieden van allerlei, ook verdacht, allooi.

«We zijn allemaal kinderen van Thatcher», schreef Peter Mandelson onlangs in de Britse krant The Times. Mandelson bevestigt daarmee wat veel linkse Britten denken over hem en over de man die hij inspireert, premier Tony Blair. Mandelson is een van de 'architecten' van de zoge-naamde 'New Labour' en weet dus waarover hij spreekt.

« Door de noodzaak om flexibeler te zijn voor de kapitaalmarkt en inzake productie en werk, zijn wij allemaal Thatcherianen », aldus Mandelson. Met die 'wij' bedoelt hij de leiders van Labour. Blair en Mandelson zijn trouwe verdedigers van de «derde weg » zoals die is uitgewerkt door Anthony Giddens. Blair vatte die derde weg in Parijs, tot ontzetting van de meeste Franse socialisten, ooit zo samen: er is geen links of rechts economisch beleid, maar alleen slecht en goed beleid...

De «arbeid flexibeler maken », met andere woorden de werkzekerheid afbouwen en de werkomstandigheden verzwaren. Dat staat ook al in de overeenkomst die Blair half februari van dit jaar sloot met Silvio Berlusconi, zijn rechtse collega in Italië met wie hij zoveel gemeen heeft. Blair vormt trouwens binnen de Europese Unie (EU) een as met Berlusconi en de Spaanse premier Aznar. Mooie derde weg.

New Labour tracht zijn model uit te voeren. Blair, Mandelson en Giddens trachten het te verkopen via internationale conferenties. Bij de Socialistische Internationale pleiten ze voor een nieuwsoortige internationale waarvan ook de Amerikaanse Democraten van Bill Clinton deel uitmaken.

Mandelson en Philip Gould, een andere architect van New Labour, trokken naar Parijs om bij de start van de campagne voor de Franse presidentsverkiezingen, toenmalig premier Lionel Jospin bij te staan. Laat alle verwijzingen naar het socialisme varen, dat heeft New Labour ook met succes gedaan, luidde hun raad. Jospin volgde die in, hij zei uitdrukkelijk geen socialistische kandidaat te zijn en geen socialistisch programma naar voor te schuiven. Het resultaat is intussen overbekend.

Toch bleven Mandelson en Giddens na afloop volhouden dat de Franse socialisten hun adviezen te veel in de wind hadden geslagen. Ze hangen nog teveel vast aan een rol voor de staat. Jospins regering had al zo druk geprivatiseerd, maar nog lang niet zoveel als in het Verenigd Koninkrijk. Het resultaat van die Britse privatiseringen is zeer goed bekend bij onder andere de spoorreizigers die de weldaden ervan bij het spoor dagelijks ondervinden. Het is slechts een van de vele voorbeelden: na bijna een kwart-eeuw Thatcheriaans beleid zijn de Britse openbare diensten zowat de slechtste van West-Europa. Transport, gezondheidsdiensten, onderwijs verdienen in veel gevallen niet eens het etiket 'derde wereld', schreef de bekende auteur van spionageverhalen John Le Carré onlangs. Is dit dan een bewijs van 'goed beheer'?

Ethiek

Blair rekent op experts van de communicatie om zijn imago op te vijzelen. Na de aanslagen van 11 september 2001 werden alle ministers aangemaand nu snel uit te pakken met al hun slecht nieuws, niemand zou er immers op letten. De onlangs afgetreden minister van Trans- port maakte van de dood van prinses Margaret gebruik om zijn slecht rapport over de spoorwegen uit te

geven.

Maar Blair heeft meer te danken aan het slechte imago van de Tories, zijn Conservatieve concurrenten, dan aan zijn prestaties. Om er maar enkele in herinnering te brengen: New Labour ging ethisch regeren, zeker in zijn buitenlands beleid. Jack Straw, nu minister van Buitenlandse Zaken, zorgde er als minister van Binnenlandse Zaken voor dat staatsterrorist generaal Pinochet uit handen van het gerecht bleef. Eerder al had dictator Soeharto van Indonesië wapens gekregen - ondanks de grove schendingen van mensenrechten in eigen land en in het bezette Oost-Timor. Enz. Kijk intussen maar naar de slaafse volgzaamheid tegen-over het beleid van Bush. Blair staat te trappelen om mee Irak binnen te vallen, ook al riskeert hij een revolte in de eigen partij.

Ethisch regeren in eigen land? "Ik ben fier dat ik in het hart én in de portefeuille van de zakenwereld de plaats van de Tory's heb ingenomen", zei Blair begin 2000. Zijn partij had toen net drie cheques van elk 3,25 miljoen euro uit die hoek gekregen. Mandelson raakte in diverse zaakjes betrokken, onder meer omdat hij een rijke Indiase zakenman, Hinduja, een de Britse nationaliteit had geholpen terwijl die man in India werd gezocht voor corruptie. Die man gaf als tegenprestatie 1,7 miljoen euro voor de bouw van de Millennium Dome, een van de grote megalomane projecten van Blair die een echte nachtmerrie is geworden. Een andere zakenman, Lakshmi Mittal, schonk 200.000 euro aan New Labour, waarop de Roemeense regering het staalbedrijf Sidex op verzoek van Blair aan de heer Mittal verkocht.Toen bekend werd dat Ecclestone, sponsor van Fl wedstrijden, ook 1,7 miljoen euro in de kas had gestort vlak vóór ze toelating kreeg weer tabaksreclame op wagens te mogen zetten, stortte New Labour zeer ethisch dat geld terug.

Blair vroeg vijf jaar geleden toenmalig Italiaans premier Prodi om de Italiaanse mediawereld open te stellen voor de zeer rechtse Australische mediabaas Rupert Murdoch, op wie Blair zelf kan rekenen. New Labour had zeer nauwe banden met firma Andersen die een hoofdrol speelde in de reusachtige fraude rond Enron. Via Anderson kon Enron een geprivatiseerde watermaatschappij kopen (Wessex water) Anderson speelde ook (duurbetaald) adviseur bij de bouw van Millennium Dome. Enzovoort. Een wonder dat de partijcongressen grote Amerikaanse kermissen zijn geworden, gesponsord door firma’s die uiteraard niet zouden opgetogen zijn moesten daar anti-kapitalistische boodschappen worden verkondigd.

Die ontaarding van New Labour is al jaren bezig, maar nog verre van gestopt. Giddens zelf neemt ook inzake immigratie een rechts standpunt in door immigratie, misdaad en onveiligheid aan elkaar te koppelen. Maar tegelijk vindt hij dat er buitenlandse arbeidskrachten moeten worden aangevoerd, want sommige patroons hebben hen nodig. David Blunket, minister van Binnenlandse Zaken, gaat nog wat verder met zijn uitspraak dat hij zal beletten dat kinderen van asielzoekers de Britse scholen inpalmen.

Model uitvoeren

Om dit 'moderne' ideeëngoed wereldwijd ingang te doen vinden, is New Labour dus al een tijdje de drijvende kracht achter een 'nieuwe internationale' die 'ouderwetse' benamingen als socialisme laat vallen. Samengevat komt het hierop neer: de klassenstrijd is voorbij, we leven in een maatschappij van 'citizens' (burgers), niet van arbeiders en patroons. In de 21ste eeuw gaat het niet tussen kapitalisme en socialisme, maar tussen de krachten van vooruitgang en die van behoud. Die krach-ten van behoud zitten bij voorbeeld in de .vakbonden die moderne ontwikkelingen als flexibiliteit, privatiseringen en ontregeling - en daarmee dus de vrije markt - hinderen.

Met die aanpak hebben we de kiezers van het midden gewonnen, zeggen Blair, Giddens en compagnie. Meer dan dat, ze tellen zeer rijke (en frauduleuze) kapitalisten onder hun geldschieters. Maar wat met de linkse kiezers? Die kiezen steeds minder, bij Europese en lokale verkiezingen blijven ze zeer massaal weg uit het stemlokaal. Dat is dan ook de enige reden waarom Blairs New Labour af en toe toch een iets linkser accent legt en uiteindelijk toch meer geld wil uittrekken voor gezondheidszorg en onderwijs.

Contributed by Freddy De Pauw
zondag, 30 juni 2002 - Last Updated zaterdag, 28 april 2007

Maar op een onlangs (begin juni 2002) gehouden seminarie in het Engelse Hartwell House, maakten de leiders van New Labour duidelijk dat ze geen jota van hun rechtse lijn afwijken. Blair pleitte er voor het opdoeken van de Socialistische Internationale die zou moeten plaats maken voor een "Democratische Internationale" van de derde weg. Clinton was een van de deelnemers. In 1999 nam hij, toen nog als president, ook al deel aan poging in Firenze om tot een nieuwe internationale te komen die in naam van de moderniteit bijv. opkomt voor verdere privatiseringen. Met her risico dat ze langs links wordt voorbijgestoken door rechtse politici als de gewezen Franse premier Raymond Barre die over de privatiseringen bij het Britse spoor zei dat het collectief belang voorrang moet krijgen.n Volgend artikel: Italianen meegesleurd in een stroomversnelling.

Rood, 1 juli 2002